

LAPSI ALOITTA VARHAISKASVATUKSEN

LAURA PEKKALA, SANNA VALJUS JA HENNA NYKYRI

7.2.2023

MIKÄ VOI MIETITYTTÄÄ?

Miten lapsi sopeutuu hoidon aloitukseen?

Miten selviämme arjen uudesta rytmistä?

Onko erossa oleminen lapselle/vanhemmalle liian rankkaa

Onko oikein lähteä töihin ja viedä lapsi hoitoon?

Miten yhteistyö perhepäivähoitajan tai päiväkodin kanssa sujuu?

Mitä jos lapsen hoitaja sairastuu tai on lomalla?

Mitä hoitoon tulee varata mukaan?

Saako lapseni hoidossa riittävästi huomiota, syliä ja aikaa

Miten järjestellä hoito, kun käyn vuorotyössä?

MISTÄ ASIOISTA HYVÄ PUHUA?

- Mikä on meidän perheen kokonaistilanne: Mitä me haluamme ja arvostamme? Mikä juuri nyt on välttämätöntä, järkevää tai mahdollista?
- Uudenlaisen arjen käytännön järjestelyt

MITEN MUUTOS VOI NÄKYÄ ARJESSA?

Lapsi voi reagoida uuteen tilanteeseen eri tavoin, persoonansa, ikänsä ja kehitystasonsa mukaan, esimerkiksi:

- univaikeuksilla
- syömisen pulmilla
- kastelulla
- vanhempiin, usein etenkin äitiin, kohdistuvalla kiukulla ja uhmalla
- takertumalla vanhempaan päivähoitopaikan ovella, itkemällä hänen peräänsä
- kertomalla, ettei halua mennä päivähoitoon
- kieltäytymällä osallistumasta päivähoitopaikan touhuihin
- käymällä leikeissään ja piirustuksissaan lävitse erossa olemiseen liittyviä teemoja

VINKKEJÄ VARHAISKASVATUKSEN ALKUUN

- Varaa aikaa tutustumiseen/harjoitteluun, valmistele lasta päivähoidon aloitukseen ikätason mukaisesti
- Mietintää miten hoitopäivät voisivat aluksi toteutua lyhempinä
- Ole vanhempana määrätietoinen
- Turvaa ja lohtua tuovat asiat
- Älä lähde lapsen luota salaa pois
- Rauhoita kotona illat ja anna aikaa lapselle
- Vaihda lapsen päivän kuulumisia hoitajan kanssa. Keskity kohtaamaan lapsi!
- Varhaiskasvatukseen ei kannata ajoittaa muita suuria elämänmuutoksia, kuten tutista/tuttipullosta luopumista, jos se vain suinkin mahdollista
- Koeta välttää kiirettä
- Keskustele yhdessä lapsen kanssa päivähoitopäivistä jne.

VARHAISKASVATUKSEEN HAKEMINEN

- **Keneltä kysyä neuvoa?:** *Varhaiskasvatuksen aluejohtajat Tarja Lipponen ja Sanna Valjus, varhaiskasvatusyksikön johtaja Laura Hynynen, perhepäivähoidon ohjaaja Laura Pekkala, toimistos sihteeri Tuula Lohtander*
- **Miten voi hakea?:** Sähköisesti eDaisy-palvelussa (paperinen hakemus).
- **Milloin voi hakea?:** Päiväkotipaikkojen haku helmikuussa ja perhepäivähoitopaikkojen haku ympäri vuoden
- **Kuka voi hakea?:** Kuka vain, jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen.
- **Miten nopeasti päivähoitoa voi saada?:** Työn/opiskelun vuoksi järjestelyaika on 2 viikkoa hakemuksen saapumisesta. Muissa tapauksissa varhaiskasvatuspaikka järjestyy 4 kuukauden sisällä.

VARHAISKASVATUS PALVELUT

- Alle 3-vuotiaat sijoitetaan pääsääntöisesti **perhepäivähoitoon**. Perhepäivähoitajia Nurmeksessa tällä hetkellä 10. Lisäksi on satelliittiryhmät Vesselit ja Pirpanat.
- Yli 3-vuotiaille **päiväkotipaikkoja** on Hannilan, Niksulan, Rekulan ja Pikku-Kaarlen päiväkodeissa. Esikoissa toimii esikouluryhmä, jossa tarjotaan varhaiskasvatusta esikoulupäivän jälkeen.
- **Vuorohoito:** Vuorohoito järjestetään Pikku-Kaarlen ja Niksulan päiväkodissa. Vuorohoitoon ei ole subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta. Vuorohoitoa järjestetään 24/7.

LAPSIPERHEIDEN PALVELUT

- Jos perheessä koetaan kuormittavuutta, on saatavilla tukea lapsiperhepalveluista ja perheneuvolasta.

Lapsiperheiden perhetyö- ja sosiaaliohjaus on suunnitelmallista ja tavoitteellista lapsiperhepalveluille suunnattua sosiaalipalvelua.

- tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen sekä arjenhallinnan lisääminen
- pohjautuu vapaaehtoisuuteen ja kunkin perheen yksilölliseen tarpeeseen
- voidaan toteuttaa yhteistyössä perheen kanssa työskentelevien ammattiryhmien kanssa
- pääasiassa perheen kotona toteutuvaa maksutonta palvelua

LAPSIPERHEIDEN PALVELUT

- Perheneuvola auttaa ja tukee lapsen ja nuoren psyykkiseen kehitykseen, vanhemmuuteen ja perheen vuorovaikutussuhteisiin liittyvissä asioissa. Perheneuvolasta saa asiantuntijan apua lapsen käyttäytymis- tai tunne-elämän pulmiin.

YHTEYSTIEDOT:

- <http://www.siunsote.fi/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut>
- Nurmeksen perheneuvola, palvelusihteeri p. 013 330 8347

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTUMINEN

- **Kokoaikainen varhaiskasvatus:** (esim. ma-pe, lapsi on päivittäin hoidossa yli 5 tuntia) keskimääräinen viikkotuntiaika on yli 35 tuntia. -> 151h/kk
- **Osa-aikainen varhaiskasvatus:** osaviikko tai osapäiväinen hoito valitun tuntirajan mukaan
 - 0-86h/kk
 - 27-120h/kk
 - 121-150h/kk

Esim. Lapsi voi olla hoidossa osa viikkoisesti ti-to klo:9-15.40 = 20tuntia viikossa

Lapsi hoidossa neljänä päivänä viikossa ma-to klo: 8-16.00 = 32 tuntia viikossa

VARHAISKASVATUS MAKSUT

- Maksut määräytyvät perheen koon ja perheen bruttotulojen perusteella. Lisäksi maksun muodostumiseen vaikuttaa huoltajien valitsema ennalta sovittu ja ilmoitettu lapsen tarvitsema varhaiskasvatusaika kalenterikuukaudessa.
- Vaihtoehtoisesti huoltajat hyväksyvät korkeimman maksuluokan, jolloin tulotietoja ei tarvitse toimittaa
- Tulotiedot tulee toimittaa ensisijaisesti sähköisesti eDaisy palvelun kautta tai vaihtoehtoisesti paperisena. Mahdollisimman pian varhaiskasvatuksen alkamisesta, pääsääntöisesti sen kuukauden loppuun mennessä jolloin lapsi on aloittanut hoidon.

VARHAISKASVATUKSEN JA PERHEIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

- VASU = Varhaiskasvatussuunnitelma
- Varhaiskasvatuspalveluiden tehtävänä on tukea perheitä kasvatustyössä → kasvatuskumppanuus
- Perheillä mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin.
- Tarvittaessa moniammatillinen yhteistyö eri tahojen kanssa.

LISÄÄ TIETOA:

- <https://www.nurmes.fi/daisy-asiointipalvelu>
- <http://www.nurmes.fi/varhaiskasvatus>
- <http://www.nurmes.fi/lomakkeet>
- <https://www.mll.fi> –vinkkejä lapsiperheen arkeen